

Автор: А.А. Вайсбурд, ТОВ «Центр ветеринарної діагностики»

Як управляти транзитним періодом корів: обмін речовин, здоров'я та продуктивність

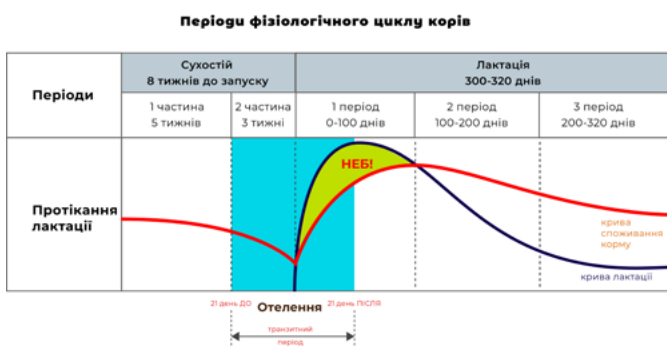

Транзитний (перехідний) період – найбільш критичний відрізок фізіологічного циклу корови. Він триває в проміжку «21 день до отелення – 21 день після отелення».

У перехідний період відбуваються суттєві зміни в роботі організму: інтенсифікується обмін речовин, змінюється гормональний статус. З огляду на гормональне переналаштування у корови погіршується апетит та знижується кількість спожитого корму. Як наслідок, організм не забезпечується в повній мірі поживними речовинами та енергією.

цію, фосфору, починаючи з передотельного періоду аж до отелення.

Такий стан речей вважається нормальним, фізіологічним негативним енергетичним балансом (НЕБ), якщо відновлення вмісту цих речовин до норми після отелення відбувається протягом 60-100 днів.

НЕБ!

Цей дефіцит в транзитний період пов'язаний, з одного боку, з недостатнім надходженням поживних речовин з кормом через поганий апетит, а з іншого, – недостатньо активізованою системою організму з мобілізації поживних речовин із запасів власного організму.

Поповнення нестачі поживних речовин та енергії за рахунок мобілізації запасів жиру, білка, мінеральних речовин з власного організму – це нормальний компенсаторний

механізм, який сформувався в процесі еволюції. Але інколи цього недостатньо для забезпечення потреб організму корови.

Головна «місія», що покладена на корову природою, – це продукція молока. Забезпечення цієї функції – у пріоритеті. Потреби власного організму відходять на другий план. У транзитний період корова витрачає енергії та білка набагато більше, ніж споживає.

Довготривалий дефіцит поживних речовин та енергії може призводити до збою в роботі організму. Тому саме в транзитний період досить часто виникають порушення обміну речовин, що провокують чимало захворювань: кетоз, жирову дистрофію, молочну лихоманку та функціональні порушення роботи печінки, ацидоз/алкалоз рубця, імуносупресію та виснаження (кахецію), репродуктивні проблеми та ін. Як наслідок, витрати на лікування, вибраковка та втрата тварини!

Ці проблеми можна попередити, якщо контролювати та управляти транзитним періодом! Формула управління проста: необхідно контролювати біохімічні показники крові, у разі їх відхилення від норми робити хімічний аналіз корму та корегувати раціон.

Дані літератури свідчать, що вміст загального білка в крові в транзитний період не повинен бути нижче 72 г/л, а глюкози – не нижче 2,8 ммоль/л.

Загальний білок, г/л

НОРМА

НЕ НОРМА

При цьому рівень сирого протеїну в другій фазі сухостою має бути 13-16%, а після отелення – 16,5-17,0%, енергія – 10 та 11 МДж відповідно. Якщо біохімічні показники крові новотільних корів значно нижче за мінімальні референтні значення, то тоді практикують підвищувати в післяотельний період концентрацію обмінної енергії до 12-13 МДж і протеїну – до 18% в розрахунку на суху речовину раціону. Це дозволяє значно зменшити кількість проблем, пов'язаних зі здоров'ям, і підвищити продуктивність корів.

Разом з тим, негативно на організм корови впливає перехід з раціону з низьким вмістом концентратів до отелення на раціон з високим вмістом концентратів після отелення. Раціон годівлі після отелення, зазвичай, стає занадто багатим на крохмаль і цукри, що неодмінно призводить до ацидозу рубця. Це означає, що рН його вмісту зсувається в кислу область і може досягати 5,5-4,5. Норма при цьому становить 6-7. Саме такий показник забезпечує нормальну життєдіяльність мікроорганізмів у рубці. В результаті закислення рН рубця отримуємо пригнічення роботи нормофлори, що перетравлює поживні речовини та продукує необхідні компоненти для наступних етапів травлення.

При гострому ацидозі виникає діарея, тварина відмовляється від корму, різко знижується її молочна продуктивність. Далі можуть спостерігатись токсикоз, тимпанія, кетоз, остеомаліяція, загальне ослаблення організму, втрата ре-

зистентності до інфекційних хвороб.

Для контролю рН рубця на сьогодні існує проста методика його розрахунку за показниками біохімічного аналізу молока:

$$\text{pH} = 4,44 + (0,46 \times \text{процент жиру в молоці})$$

Моніторинг високопродуктивних корів за біохімічними показниками та контроль за вмістом поживних речовин в раціонах корів – це дії, які не тільки допоможуть встановити поточну ситуацію в стаді та у разі потреби скорегувати її, але й зробити довготривалий прогноз щодо здоров'я та продуктивності стада у майбутньому.

ПРОСТІ РЕЧІ РЯТУЮТЬ ЖИТТЯ ВАШИХ КОРІВ!

ЦЕНТР
ВЕТЕРИНАРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ

ЗНАЄШ ТОЧНО - ДІЄШ ВЛУЧНО!

➤ **Перевір раціон** тварин у лабораторії CVD та будь впевнений у здоров'ї та максимальній продуктивності стада.

ПОКАЗНИКИ ПОЖИВНОСТІ:

- Сирий протеїн
- Сирий жир
- Сира клітковина
- Сира зола
- Вологість
- Комплексне визначення поживної та харчової цінності корму
- Перетравний протеїн
- Білковий азот та білок методом Барнштейна
- Індекс дисперсності протеїну
- Масова частка розчинних протеїнів
- Розчинні вуглеводи та ті, що легко гідролізуються (крохмаль, цукор)
- Зола не розчинна в соляній кислоті (пісок)
- Мінеральний склад (кальцій, фосфор, магній, цинк, мідь, марганець, залізо)
- Амінокислотний склад (17 АК)

ПОКАЗНИКИ БЕЗПЕКИ:

- Загальна кислотність
- Активна кислотність
- Загальна токсичність
- Кислоти в силосі і сінажі (масляна, молочна)
- Активність уреазі в сої та соєпродуктах
- Карбамід (сечовина)
- Кислотне число жиру
- Перекисне число жиру
- Нітрати
- Нітроти
- Сіль (натрій, хлорид натрію, хлориди)
- ГМО в сировині
- Мікотоксини (афлатоксин, Т-2 токсин, ДОН (вомітоксин), охратоксин А, фумонізін, зеараленон)
- Мікробіологічні показники: загальне бактеріальне забруднення (БАК), визначення бактеріального осіменіння корму: Salmonella, Cl.perfringens, E.coli (ПЛР)

вул. Кайсарова, 15 А
Київ, Україна

